

НАЦРТ

Бр. Nr 14-1095/1
24. 10 2024 год. viti
Скопје-Shkup

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОЦЕНКА НА ВЛИЈАНИЕТО НА РЕГУЛАТИВАТА

Назив на министерство:	Министерство за енергетика, рударство и минерални сировини
Назив на предлогот на закон:	Предлог Закон за енергетика
Одговорно лице и контакт информации:	Валентина Старделова и Елена Коцева - Јакимовска Valentina.stardelova@energy.gov.mk Elena.koceva@energy.gov.mk
Вид на Извештај	Нацрт
Обврската за подготовка на предлогот на закон произлегува од:	-Годишната програма за работа на Владата на Република Северна Македонија -НПАА
Поврзаност со Директивите на ЕУ	Усогласување со дел од законодавниот Пакет на Европската Унија за чиста енергија, односно со: 1. Директивата ЕУ 2019/944 за заедничките правила за внатрешниот пазар на електрична енергија 2. Регулативата ЕУ 2019/943 за внатрешниот пазар на електрична енергија 3. Регулативата ЕУ 2019/941 за подготвеност за справување со ризици во електроенергетскиот сектор 4. Регулативата ЕУ 2019/942 за Агенцијата на ЕУ за соработка на енергетските регулатори
Дали нацрт извештајот содржи информации согласно прописите кои се однесуваат на класифицираните информации	Не
Датум на објавување на нацрт Извештајот на ЕНЕР:	
Датум на доставување на нацрт Извештајот до Министерството за администрација:	
Датум на добивање на мислењето од Министерството за администрација:	
Рок за доставување на предлогот на закон до Генералниот секретаријат	

1. Опис на состојбите во областа и дефинирање на проблемот

1.1 Опис на состојбите

Со Законот за енергетика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 96/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 96/19, 236/22, 134/24 и 147/24) се изврши усогласување со т.н. Трет пакет директиви и регулативи за енергетика на Европската унија (ЕУ) од 2009 година. Република Северна Македонија е држава потписник на Договорот за основање на Енергетската заедница (договорна страна) со кој се преземени бројни обврски, меѓу другите и за усогласување на националното законодавство со законодавството на ЕУ, односно со правните акти кои Министерскиот Совет на Енергетската заедница ќе ги усвои.

Во ЕУ се донесоа нови директиви и регулативи во областа на енергетиката, односно т.н. Пакет за чиста енергија, за кои во моментот кога се носеше Законот за енергетика се уште не беа завршени роковите за нивно транспонирање во државите-членки на ЕУ. Во меѓувреме, Министерскиот Совет на Енергетската заедница донесе Одлука бр. 2021/13/МС-ЕпС од 30.11.2021 година и Одлука бр. 2022/03/МС-ЕпС од 15.12.2022 година, со кои ги обврза договорните страни на Енергетската заедница да го транспонираат Пакетот на Европската Унија за чиста енергија (прилагоден со одлуките на Министерскиот совет) во своите национални законодавства, најдоцна до 31.12.2023 година. Како дел од пакетот се и:

- Директивата ЕУ 2019/944 за заедничките правила за внатрешниот пазар на електрична енергија,
- Регулативата ЕУ 2019/943 за внатрешниот пазар на електрична енергија,
- Регулативата ЕУ 2019/941 за подготвеност за справување со ризици во електроенергетскиот сектор и
- Регулативата ЕУ 2019/942 за Агенцијата на ЕУ за соработка на енергетските регулатори.

Покрај обврската за транспонирање на актуелното законодавство на ЕУ во областа на енергетиката, неопходноста од нови законски решенија произлегува и од досегашната примена на Законот за енергетика која укажа дека одредени законски решенија треба да се променат за да одговорат на новите потреби и развојни трендови во глобалниот и домашниот енергетски сектор.

Имајќи предвид дека во многу други држави во регионот не постои еден сеопфатен закон за енергетика, туку материјата на ОИЕ е издвоена во посебен закон, а во некои случаи и секој енергетски пазар е уреден со посебен закон, како и фактот дека сами по себе ОИЕ претставуваат сеопфатна и засебна целина, се пристапи кон донесување на Закон за енергетика во кој нема да бидат содржани одредби за ОИЕ, кои пак ќе бидат дел од посебен Закон за обновливи извори на енергија. Но, поради тесната поврзаност, овие два закони се изработени и предложени за донесување истовремено.

1.2 Причини за проблемите кои се предмет на разгледување

Следните прашања и предизвици се појавија во досегашната примена на одредбите од Законот за енергетика и подзаконските акти донесени врз основа на овој закон:

- Потребата од прогласување на енергетска кризна состојба во изминатиот период укажа дека ова прашање не е целосно законски разработено и не се во целост преземени и адаптирани на националните околности одредбите од ЕУ

- законодавството кои се однесуваат на сигурноста во снабдувањето во електроенергетскиот и гасниот сектор и подготвеноста за справување со ризици и управување со енергетска кризна состојба.
- Поврзано со претходното е и немањето основ Владата во одредени ситуации да интервенира во цените на снабдување со електрична енергија, како и да применува поширок спектар на финансиски и нефинансиски мерки заради заштита на ранливите потрошувачи на енергија.
- Долготрајната постапка за номинирање и избор на претседателот и членовите на Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги во која се вклучуваа бројни органи и комисии, ги доведуваше под ризик навремениот избор на претседател и членови, како и независноста при нивниот избор.
- Во последните години интересот за изградба на нови објекти за производство на електрична енергија енорно се зголеми што доведува до ситуација на непланско градење и на проблеми на инвеститорите при обезбедувањето приклучок на мрежа, продажбата на произведената електрична енергија и воопшто со балансирањето на електроенергетскиот систем, но и проблеми во други не-енергетски области (животна средина, земјоделство, урбанизам).
- Со последните измени на важечкиот Закон за енергетика за прв пат се регулираше енергетската дејност складирање на енергија, но се поголемиот интерес за инвестирање во складишта на енергија ја наметна потребата попрецизно да се регулираат прашањата кој, кога и како може да користи складиште.
- Не беа доволно разграничени видовите пазари на електрична енергија, како и надлежностите на операторите во однос на истите. Исто така, заради регионалниот тренд на спојување на пазарите, во кој е вклучена и Република Северна Македонија, се појави потреба од законски одредби со кои ќе регулираат воспоставувањето и оперирањето на споениот пазар.
- Недостигаа одредби со кои ќе се зајакнат правата на потрошувачите, односно ќе им се дадат повеќе можности од аспект на склучување повеќе договори за снабдување, договори за снабдување со динамична цена на електрична енергија и договори за агрегација, како и можноста да основаат и учествуваат во граѓански енергетски заедници, покрај постоечката можност да бидат потрошувачи-производители.
- Можноста за инсталирање и употреба на паметни мерни системи не беше уредена, што оневозможуваше нивно воведување, кое е од интерес и бенефит на потрошувачите.

2. Цели на предлог регулативата

- Исполнување на обврските кои Република Северна Македонија ги има преземено со потпишувањето и ратификувањето на Договорот за основање на Енергетската заедница преку транспонирање на законодавниот Пакет на Европската Унија за чиста енергија кој е адаптиран од страна на Министерскиот Совет на Енергетската заедница.
- Овозможување и олеснување на интеграцијата на националниот електроенергетскиот систем и пазар со оние во регионот.
- Зголемување на безбедноста на електроенергетскиот систем преку подобрување на процесот на планирање и координација.
- Воспоставување на сеопфатен систем за оценка на сигурноста во снабдувањето, идентификација на кризни сценарија и донесување на планови за подготвеност за справување со ризици и управување со кризни состојби.

- Воспоставување на повисоко ниво на соработка со Агенција на Европската унија за соработка на регулаторите за енергетика по однос на сите прашања од интерес за енергетскиот сектор.
- Поголема ефикасност и независност во изборот на претседателот и членовите на Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги.
- Подобрено планирање на изградбата на објекти за производство на електрична енергија и со тоа превенирање на ситуации во кои потенцијалните инвеститори се изложуваат на непотребни трошоци, односно да не ја реализираат започнатата инвестиција.
- Зголемување на правата на потрошувачите и промена на нивната улога во активни потрошувачи, меѓу другото и преку можноста да основаат граѓански енергетски заедници.

3. **Можни решенија (опции)**

3.1 **Опис на решението „не прави ништо“**

Република Северна Македонија има преземено обврски со ратификуваниот Договор за основање на Енергетската заедница постојано да го усогласува своето национално законодавство во областа на енергетиката со законодавството на Европската Унија, односно она кое Министерскиот Совет на Енергетската заедница ќе го адаптира за државите потписнички на Договорот. Министерскиот Совет на Енергетската заедница донесе Одлука бр. 2021/13/МС-ЕпС од 30.11.2021 година и Одлука бр. 2022/03/МС-ЕпС од 15.12.2022 година, со кои ги обврза договорните страни на Енергетската заедница да го транспонираат пакетот на Европската Унија за чиста енергија (прилагоден со одлуките на Министерскиот совет) во своите национални законодавства, најдоцна до 31.12.2023 година. Како дел од пакетот се и Директивата ЕУ 2019/944 за заедничките правила за внатрешниот пазар на електрична енергија, Регулативата ЕУ 2019/943 за внатрешниот пазар на електрична енергија, Регулативата ЕУ 2019/941 за подготвеност за справување со ризици во електроенергетскиот сектор и Регулативата ЕУ 2019/942 за Агенцијата на ЕУ за соработка на енергетските регулатори.

Ако не се изврши нивно транспонирање, Енергетската заедница ќе поведе спор против Република Северна Македонија. Воедно, Република Северна Македонија ќе заостанува во однос на државите-членки на ЕУ и договорните страни на Енергетската заедница во однос на имплементација на решенија кои овозможуваат постигнување на целите во енергетскиот сектор и пред сè задоволување на барањата на инвеститорите и потребите на потрошувачите.

Ако не се допрецизираат и дополнат одредени решенија од важечкиот Закон за енергетика, ќе продолжи праксата на нивна несоодветна или недоволна примена, со што дел од целите на законот како што се сигурност во снабдувањето и зголемено учество на ОИЕ потешко или побавно ќе се постигнат.

3.2 **Опис на можните решенија (опции) за решавање на проблемот**

Решенијата кои се предлагаат за надминување на проблемите се следни:

- Усогласување со законодавниот Пакет на ЕУ за чиста енергија може да се постигне само ако се транспонираат одредбите од регулативите и директивите на ЕУ во Законот за енергетика и ако во истиот се даде правен основ за поблиско уредување на прашањата со подзаконски акти.
- Интервенции во цени е новина која се состои во можноста Владата може да донесе одлука со која го задолжува универзалниот снабдувач да ги снабдува

- домаќинствата кои спаѓаат во категоријата на ранливи потрошувачи, и одлука со која ги задолжува универзалниот снабдувач или друг снабдувач да ги снабдуваат домаќинствата кои не спаѓаат во категоријата на ранливи потрошувачи и малите потрошувачите коишто спаѓаат во категоријата на микро трговци, по цени кои се пониски од цените определени со примена на правилата за утврдување на цени.
- Законот ги определува потрошувачите кои припаѓаат на категоријата ранливи потрошувачи, финансиските мерки и нефинансиските мерки за нивна заштита, како и носењето на годишна Програма за заштита на ранливи потрошувачи на енергија.
  - Со законот се укинува 5-годишната Програма за имплементација на Стратегијата, бидејќи нејзината содржина во голема мера се поклопуваше со Планот за енергија и клима.
  - Додадени се одредби за проценка на соодветноста на ресурсите и тоа за национална проценка на соодветност на ресурсите која ја врши операторот на електропреносниот систем (ОЕПС) заради дополнување на европската проценка на соодветноста на ресурсите изготвена од ENTSO-E, додека РКЕ донесува план за спроведување на мерки за отстранување на идентификуваните недостатоци при проценката.
  - ОЕПС поставува критериум за доверливост кој го прикажува потребното ниво на сигурноста во снабдувањето со електрична енергија во Република Северна Македонија и по потреба во зоните на прекугранично наддавање.
  - Детално се разработени начелата за механизмот за обезбедување на моќност, начелата на создавање на механизмот за обезбедување на моќност и правилата за прекугранично учество во механизмот за обезбедување на моќност.
  - Законот го определува Министерството за енергетика, рударство и минерални сировини како надлежен орган за подготвеност за справување со ризици во електроенергетскиот сектор, при што ги утврдува и неговите задачи и одговорности.
  - Се предвидува суштинска промена кај овластувањата за изградба на електроенергетски објекти, односно основа за изградба да биде годишниот план кој го носи Владата, на предлог на Министерството. Законот предвидува целосно нова постапка за изградба на нови електроенергетски објекти, со која ќе се воведат начин на координирана изградба на нови електроенергетски објекти.
  - Доразработени се одредбите за складирање на енергија како енергетска дејност, односно попрецизно се регулираат прашањата кој, кога и како може да користи складиште и во кои случајеви треба да обезбеди лиценца за складирање на енергија.
  - Правата и должностите на ОЕПС се проширени во доменот на управување со капацитетот на интерконекциите и загушувањата, прекуграничната соработка со операторите на системите и со регионалните центри за координација, интеграција на пазарите, размена на податоци и интероперабилност, безбедноста на системот и управувањето со ризици, економичноста во работењето и развојот на системот.
  - Ставени се одредби за управување со загушувањата во Зоната на наддавање кој го уредува и ревидирањето на конфигурацијата на Зоната во соработка со операторите од Регионот CCR, како и третманот на системските загушувања, како и за управување со системските загушувања во Зоната на наддавање.
  - Од аспект на меѓународната соработка, одредбите ги утврдуваат регионите на соработка, односно регионот на координирана пресметка на капацитети и регионот на координирано управување со електропреносните системи. Исто така, се уредува обврската за координирана пресметка на преносните капацитети на границите на Зоната на наддавање преку заедничкиот механизам воспоставен во регионот на координирана пресметка на капацитети и имплементиран од RCC
  - Пазарот на балансирање е ставен како посебен пазар со одредби за неговото функционирање, а додадени се и долгорочните пазари како нов вид на пазар.
  - Додадени се нови обврски на операторот на дистрибутивниот систем како што се овозможување управување преку потрошувачката, пристап на корисниците до

- пазарите на енергија, учество во изработка на просторните планови во надлежност на општините, итн.
- Со одредбите за интеграција на електромобилноста во електричната мрежа се овозможува интеграција на полначи за електрични возила на електродистрибутивниот систем, кој може да го прави тоа и на кој начин.
  - Ставена се нови можности за потрошувачите и тоа:
    - o Можност за склучување на повеќе од еден договор за снабдување со електрична енергија во исто време, под услов да има посебни приклучни точки и мерни уреди.
    - o Можност за склучување договор за снабдување со динамична цена на електрична енергија и
    - o Можност за склучување договор за агрегација.
  - Потрошувачите ќе станат активни преку овозможување да произведуваат, складираат и продаваат електрична енергија, односно да учествуваат на пазарот на електрична енергија директно или преку агрегатор, како и да учествуваат во механизмите за обезбедување флексибилност на системот и шеми за енергетска ефикасност.
  - Воведена е граѓанска енергетска заедница како правно лице регистрирано во регистарот на други правни лица во Република Северна Македонија во кое на доброволна основа се здружуваат крајни потрошувачи и активни потрошувачи од категоријата домаќинства или мали потрошувачи и нивни агрегатори, како и производители на електрична енергија, при што може да врши: производство, снабдување, агрегација, складирање, услуги за енергетска ефикасност, вклучително и управување преку побарувачката, како и услуги за полнење на електрични возила.
  - Воведен е системот на паметни мерни системи, односно условите и начинот на кој треба да бидат воведени.

4. Проценка на влијанијата на регулативата

Можни позитивни и негативни влијанија од секоја од опциите:

4.1 Економски влијанија

Предлог Законот за енергетика нема да има економски влијанија.

4.2 Фискални влијанија

Предлог Законот за енергетика нема да има фискални влијанија.

4.3 Социјални влијанија

Предлог Законот за енергетика нема да има социјални влијанија.

4.4 Влијанија врз животната средина

Предлог Законот за енергетика нема да има влијанија врз животната средина.

4.5 Административни влијанија и трошоци –

а) трошоци за спроведување

/

б) трошоци за почитување на регулативата

/

5. Консултации

5.1 Засегнати страни и начин на вклучување

Во изработката на предлог законот беа вклучени домашни експерти ангажирани преку Проектот „Поврзани за развој“ финансиран од УСАИД и имплементиран од РТИ како главен изведувач и АЦТ! ДОО Скопје како подизведувач.

До крајот на 2023 година Министерството за економија, како надлежно министерство во областа на енергетиката, интензивно работеше на изработка на новиот Закон за енергетика и Закон за обновливи извори на енергија. Двата закони беа изготвени, објавени за јавна консултација на 18 декември 2023 година, по што беа доставени до Секретаријатот на Енергетската заедница на мислење. Јавната консултација се одржа на 10 јануари 2024 година со околу 70 учесници од различни засегнати страни. Во текот на јануари и февруари 2024 година беше изготвен вториот нацрт, кој ги зема ги предвид коментарите од јавната консултација и Секретаријатот на енергетската заедница. На 12 март 2024 година Владата ги усвои двата закони со заклучок дека треба да се усогласат со Секретаријатот за законодавство. Со оглед на тоа што на 14 февруари 2024 година беше донесена одлука за распишување парламентарни избори во Република Северна Македонија на 8 мај 2024 година, во средината на април, согласно изборната регулатива, Собранието престана со работа, а со тоа и Законот за енергетика. не беше донесен во предвидениот рок.

Со изборот на нова Влада, во јуни 2024 година беше денесена измена на Закон за организација и работа на органите на државната управа, со која се формираше ново Министерство за енергетика, рударство и минерални сировини, како надлежно министерство во областа на енергетиката. Новоформираното министерство го продолжи процесот на изработка и донесување на Законот за енергетика и Законот за обновливи извори на енергија.

Министерството за енергетика, рударство и минерални сировини формираше работна група од повеќе засегнати страни: Регулаторна комисија за енергетика и водни услуги, Операторот на електропреносниот систем МЕПСО, Операторот на пазарот на електрична енергија МЕМО, Операторот на преносниот систем за гас НОМАГАС, Операторот на електродистрибутивниот систем ЕВН Електродистрибуција, Стопанската комора на Република Северна Македонија, МАРЕС (Македонска асоцијација на производители од обновливи извори на енергија), како и вработените во Министерството за енергетика, рударство и минерални сировини, секој за својата надлежност која произлегува од овој Закон. Членовите на работната група одржаа 12 состаноци и доставија коментари по однос на предлог текстот. По одржаните состаноци, работната група одржа консултативен состанок со експертите ангажирани преку Проектот „Поврзани за развој“, со цел расчистување на одредени дилеми од текстот. Министерството за енергетика, рударство и минерални сировини во помала работна група и во консултација и со други експерти, ги разгледа сите коментари од работната група и соодветно ги вгради во текстот. На овој начин се изработи финален текст на нацрт Законот за енергетика кој ќе се постави на Единствениот национален електронски регистар на прописи на Република Северна Македонија за јавна консултација.

Предлог законот повторно ќе биде споделен и со Секретаријатот на Енергетската заедница од кого се очекуваат забелешки и предлози, особено од аспект на усогласеноста на предложениот текст со Пакетот на ЕУ за чиста енергија.

Со отпочнување на консултативниот процес, ќе се вклучи и засегнатата јавност – бизнис заедницата, невладините организации, научните установи итн.

5.2 Преглед на добиените и вградените мислења

5.3 Мислењата кои не биле земени предвид и зошто

6. Заклучоци и препорачано решение

6.1 Споредбен преглед на позитивните и негативните влијанија на можните решенија (опции)

6.2 Ризици во спроведувањето и примената на секое од можните решенија (опции).

6.3 Препорачано решение со образложение

7. Спроведување на препорачаното решение

7.1 Потреба од менување на закони и подзаконска регулатива во областа или други сродни области

Овој закон ќе се донесе и ќе започне да се применува истовремено со Законот за обновливи извори на енергија, со кој постои тесна поврзаност. Од таа причина, и во изработката на подзаконските акти од овие два закона ќе се работи истовремено и на координиран начин.

Потребно е во одредбите во Законот за градење да се предвидат складиштата на електрична енергија како нов вид на објекти и соодветно да се категоризираат.

Потребно е во одредбите во Законот за социјална заштита и во Законот за социјална сигурност за постари лица соодветно да се предвиди заштитата на ранливите потрошувачи на енергија.

7.2 Потребни подзаконски акти и рок за нивно донесување

- 1) Правилници и методологии за формирање на цени и тарифи за регулирани енергетски дејности,
- 2) Правилник и методологија за утврдување и одобрување, како и надоместување и распределба на трошоците на операторот на електропреносниот систем и операторот на организираниот пазар на електрична енергија настанати за потребите на функционирање на организираниот пазар на електрична енергија во текот на денот и ден однапред;
- 3) Правилник и методологија за формирање на највисоките малопродажни цени на одделни нафтени деривати и горивата за транспорт,
- 4) Правилник за лиценци,
- 5) Правилник за начинот и постапката за следење на функционирањето на пазарите на енергија,
- 6) Правилник за надзор,
- 7) Правилник за сертификација на оператор на електропреносен систем и оператор на систем за пренос на природен гас,
- 8) Правилник за доделување на статус на затворен систем за дистрибуција на електрична енергија, затворен систем за дистрибуција на природен гас и комбиниран оператор за пренос и дистрибуција на природен гас,
- 9) Правила за сајбер безбедност на објектите за производство и системите за пренос и дистрибуција на енергија,
- 10) Тарифни системи за пренос и дистрибуција на енергија на електрична енергија, природен гас и топлинска енергија,

- 11) Тарифни системи за услугите што ги обезбедуваат операторите на пазарите на енергија,
- 12) Тарифни системи за продажба на електрична енергија од универзалниот снабдувач и снабдувачот во краен случај,
- 13) Правила за постапување по приговори и разрешување на спорови,
- 14) Правила за определување на надоместокот на штетата што им е причинета на производителите и потрошувачите приклучени на системите за пренос и дистрибуција на електрична енергија,
- 15) Правила за набавка на електрична енергија за универзалниот снабдувач,
- 16) Правила за снабдување со електрична енергија,
- 17) Правила за снабдување со природен гас,
- 18) Правила за снабдување со топлинска енергија,
- 19) Правила за постапка, услови, критериуми и методологија за оценка на инвестициите и ризиците во РЕС и РМ и за објавување на индикаторите и соодветните референтни вредности за споредба на инвестициските трошоци,
- 20) Правила за изземање од примената на одделни обврски од мрежните правила за пренос на електрична енергија,
- 21) Правила за набавки на електрична енергија и гас за покривање на загубите во системите за пренос и дистрибуција

- 22) Правилник за енергетски биланси и енергетска статистика
- 23) Правилник за начинот и постапката за изработка и формата и содржината на годишниот план
- 24) Правила за учество на пазар на електрична енергија на големо и пазар на билатерални договори
- 25) Уредба за потребните технички, кадровски и финансиски услови што треба да ги исполни номинираниот оператор на организиран пазар
- 26) Правилник за начинот на пресметка на оперативните резерви од нафтени деривати и горива за транспорт
- 27) Правилник за условите за евидентирање на количините и потребниот капацитет на објектите за складирање на сурова нафта и нафтени деривати, биогорива или горива за транспорт
- 28) Правилник за испит за ракувачи на енергетски уреди и постројки
- 29) Уредба за заштита на ранливи потрошувачи на енергија
- 30) Правилник за енергетски биланс
- 31) Правилник за контрола на квалитет на електрична енергија
- 32) Правила за пазар на балансна енергија и обврски на операторот на електропреносниот систем
- 33) Мрежни правила за пренос на електрична енергија
- 34) Правила за пазар на гас
- 35) Мрежни правила за пренос на гас
- 36) Правила за доделување на прекугранични преносни капацитети
- 37) Мрежни правила за дистрибуција
- 38) Мрежни правила за дистрибуција на топлинска енергија
- 39) Правила за работа на нафтовод
- 40) Правила за работа на продуктовод
- 41) Уредба за справување со енергетска криза

- 42) Уредба за утврдување на објективни, транспарентни и недискриминаторни критериуми и постапка за доделување на овластување за изградба на директен вод на територијата на Република Северна Македонија
- 43) Уредба за квалитетот на течните горива
- 44) Правила за работа на организиран пазар на електрична енергија
- 45) Правила за размена на податоци помеѓу операторите во регионот потребни за одржување на оперативната безбедност
- 46) Правила за координација и механизми за размена на информации при управување со загушување во електропреносниот систем
- 47) Правила за набавка на електрична енергија и гас за покривање на загубите во системите за пренос и дистрибуција

7.3 Органи на државната управа, државни органи и други органи надлежни за спроведување:

- Влада на Република Северна Македонија,
- Министерство за енергетика, рударство и минерални сировини
- Регулаторна комисија за енергетика и водни услуги,
- Оператор на електропреносен систем - МЕПСО,
- Оператор на електродистрибутивен систем – ЕВН Електродистрибуција,
- Оператор на систем за природен гас – НОМАГАС,
- Оператор на пазар на електрична енергија - МЕМО.

7.4 Активности за обезбедување на ефикасно спроведување на предлогот на закон

- Изработка и усвојување на подзаконските акти во рокот утврден во законот.
- Донесување на годишните програми за изградба на енергетски објекти.

8. Следење и евалуација

8.1 Начин на следење на спроведувањето

Министерството за енергетика, рударство и минерални сировини ќе врши надзор над спроведувањето на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон, освен над прописите донесени или одобрени од Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги.

Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги ќе врши надзор над спроведувањето на одредбите од овој закон што се однесуваат на работењето на операторите во енергетскиот сектор.

8.2 Евалуација на ефектите од предлогот на закон и рокови

Со важечкиот Закон за енергетика се воспостави ефективна правна рамка за соработка, меѓусебно известување и координација на активностите на надлежните национални органи со соодветните институции на Енергетската заедница, особено во однос на обврските за известување за сигурноста во снабдувањето, координирано постапување во кризи состојби, известување за наметнување и следење на исполнувањето на обврските за обезбедување на јавна и универзална услуга и координирани активности во врска со функционирањето и развојот на регионалните

пазари на енергија. Во сите овие процеси на известувања се врши евалуација на ефектите на примената на законот.

Имајќи предвид дека законот содржи решенија чијашто целосна примена бара исполнување на одредени услови или пак обврските се исполнуваат периодично, се планира Министерството за енергетика, рударство и минерални сировини да изврши евалуација на ефектите од примената на законот по истекот на 24 месеци од денот на отпочнувањето на примената на овој закон, а по потреба за одредени прашања може да се изврши евалуација и порано и во почести временски интервали.

Датум: 24.10.2024 година

МИНИСТЕР

Сања Божиновска

Изјава од министерот

Врз основа на резултатите од анализите прикажани во Извештајот за проценка на влијанието на регулативата сметам дека препорачаното решение (опција) претставува најдобар начин за решавање на проблемот и постигнување на очекуваните ефекти на најекономичен начин.

Датум: _____

ПОТПИС НА МИНИСТЕРОТ